

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótalajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Kicsinyes szempont.

Zombor, 1906. márc. 19.

Nincs e hazában ember, aki ne érezné az idők járásának megnehezülését felettünk. A magyar nemzet szemhatára köröskörül elborult. Sötét felhők gomolyognak mindenfelől egünk boltozatára, felhők, amelyek vészes zivatart hordoznak méhökben. Ha kicsap belőlük a villám, csapása mérhetetlen pusztulást vihet véghez legdrágább, legszentebb javainkban. Ilyen veszedelem pillanatában magába száll minden jó lélek s mélyes mély áhitattal fordul a mindenség urához. Imádkozik önmagáért és minden szomszédjáért, ha jó barátja, ha gonosz ellensége, hogy nagy kárvallás nélkül érhessek meg együtt és egyenkint a fenyegető veszedelem elvonulását. Ilyenkor gyöngye és erős, ur és szegény összeteszi testi és lelki erejét, hogy a csapás sulyát felfogja s rombolását elviselhetőbbé tegye.

Az áldatlan helyzetben, melyben sinylődünk; a borulatban, melyből veszedelem leszakadását sejtjük: felemelő határu volt látnunk a magyarságot szétaprózó pártkeretek összeomlását; a kü-

löbség nélkül való tömörülést a vélt vagy valódi veszedelem ellen: a gondolkodás- és érzébeli harmónia felséges erényét, melyet csak nagy idők voltak eddig képesek a nemzet millióinak lelkéből kiváltani.

Ha helyesljük a politikai nemzetnek lélekben való egybeolvadását a megpróbáltatások előérzetében, mennyivel inkább kell óhajtanunk ez összhangot társadalmi téren minden időben, derűben és boruban egyaránt. Hiszen e társadalmi egybeforrás nélkül erős nemzeti állam kiépítése utópia.

A mi társadalmunk azonban — fájdalom — sem a béke napjaiban nem birt a nemzeti politika ez eszményéhez felemelkedni, sem a válságos viszonyok — s ez még elszomorítóbb — nem képesek ez eredendő bűnétől megtisztítani. Megszoktuk akár a város közönségének, akár a társadalom egyéb szervezeteinek ügyét nem másképp, mint a bomlasztó s éppen azért jóra képtelen pártpolitika szemüvegén keresztül nézni. Nem azzal törődünk, mit hoz vagy mit mivel valaki, hanem ki hozza vagy ki mivel. S mivel a jó és rossz nem pár-

tok szerint szokott elkülönödni, bizony bizony megesik, hogy pártpolitikánk ellenzi azt, ami jó s támogatja azt, ami rossz. S ez annál inkább megtörténhetik, mert a párthatározatok nem mindig a vezértényezőkhig gadt megfontolásának, hanem ki nem forrott elemek vak szenvedélyének gyümölcsei.

Igy volt ez legutóbb a polgári kaszinó elnöki székének betöltésekor is. Nemde közömbös dolog a kaszinó, mint társadalmi intézmény szempontjából az, milyen párthoz tartozik az elnöke, ellenben főfő-fontossága, képes-e a kaszinó társadalmi sulyához méltó tekintéllyel és vitális érdekeinek megfelelő buzgósággal betölteni a széket, melybe polgártársainak bizalma ülteti?

S nemde az sem kis jelentőségű, hogy az új elnököt a közbizalom kisérje székébe, egyrészt, mert csak a közbizalomtól lehet erőt meríteni e tiszteletbeli állással járó nem könnyű feladatok megoldására, másrészt mert csak a közbizalom teheti az elnöki széket kitüntetővé és kívánatosá?

És mégis szinte tobzódott a pártpolitikai szenvedély a kaszinó tisztujtó

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Leányfejek.

Egy sarki házban, az erkély felett
Gyakorta látok két leányfejet;
Az egyik szöke, tengermély-szemű.
Olyan fenséges! s olyan egyszerű!

Az egyik szöke. Dús selyemháját
Aranypók szötte, napsugáron át;
Arcát az ég pirral hinté tele
S legszebb csillagját rejté el bele.

Az egyik szöke. Bájos szökeség!
Véled tele a föld, a menny, a lég!
Te mosolyogsz rám minden erkély felett,
Minden leányfej a te szép fejed.

Ismerlek rég! Oh nem mint idegent;
Tündéri lényed gyakran megjelent
Egy virágszirmon, vagy ha dal fakadt,
Szirén voltál hullámozó ár alatt!

Vad erdőkön mohos sziklák tövén
Csábos lényed suhanni láttam én;
Követtek; már-már célnál valék —
S im — rám meredt a sziklaszakadék!

Láz-álmaimban téged üztelek!
— Rád ismertem, hogy megismertelek. —
Kezed kezembe most, s ah — nem tudom —
Úgy érzem most is, hogy csak álmodom...

Balla Miklós.

A gyermekvédelem.

(Dr. Karsay Sándor előadása a zombori Szabad Lyceumban 1906. március hó 4-én.)

(Folytatás.)

Vegyünk egy megtörtént esetet.
Egy lengyel munkás évekkal ezelőtt
Pestre jött munkát vállalni. Jól ment sora,
megtelepedett. Itt megismerkedett egy becsületes,
szemrevaló magyar leánnyal, kit feleségül vett;
házasságuk boldog volt és őt ártatlan kis lélek
csacsogása és vidám rakkoncátlansága tette hangossá a házat.

A férj, a kenyérkereső hirtelen meghal,

s vége a boldogságnak; az özvegyasszony, aki legkisebb gyermekét még szoptatja, képtelen a gyermekek gondozása mellett kenyérkereset után nézni. Az államhoz fordul segélyért, azt meg is kapta. Az elhagyottá nyilvánítás iránti eljárást az előjáróság folyamatba teszi s akkor kiderül, hogy az elhunyt férj nem volt magyar állampolgár, hanem galíciai illetőségű. Erre fölszólítják azt a galíciai kis falut, melyben a magyar megkeresést elolvasni senki nem tudta, hogy a közellátásra szorult gyermekek gondozási költségeit vállalja el, vagy pedig a gyermekeket szállítsa haza. Minthogy a lengyel falu a költségek viselésére sem nem képes, sem nem hajlandó, mert a gyermekeket otthon a faluvégen olcsóbban is elláthatja, kiküld egy megbízottat, hogy az öt apró gyermeket az édesanyjuktól vegye át és hozza „haza“.

Erre az anyát berendelték öt kis gyermekével együtt a menhelybe és akkor beállított a gyermekek hazaszállításával megbízott ember — egy mord-képű, pálinkától ittas, piszkos, rongyos paraszt, akin a férgek csak úgy hemzsegték.

A szegénységben is tiszta és rendes

közgyűlésén. Tobzódott oly időben, mikor politikai téren is az egyetértés szükségét hirdetjük s tobzódott oly helyen, mely semmiféle körülmények között nem lehet politikai ujjhuzás arénája.

Fájdalommal szemléltük a vak párt-szenvedély e megtévedését, mert robbantó hatásától féltettük egy közszükségnek megfelelő és nemes hivatást betöltő társadalmi intézményünknek fennállását. Reméljük, hogy ez nem fog bekövetkezni s hogy a jövőben se történhesék meg, óhajtjuk, hogy a társadalmi tevékenység porondjáról végre-valahára minden kicsinyes pártpolitika félreálljon s egyes-egyedül a közjóért buzgó lelkesedésnek engedje át hasznos munkára e helyet.

A zombori polgári kaszinó egyesület közgyűlése.

A zombori polgári kaszinó egyesület folyó hó 18-án tartotta meg rendes tisztújító közgyűlését.

Popovits Sebő alelnök pontban 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, üdvözlővén a szokatlan nagy számban megjelent tagokat s a jegyzőkönyv vezetésére Tomcsányi Aladárt kérte fel.

Felolvasta az egyesület mult évi tevékenységéről a legapróbb részletekre is kiterjedő gondosan összeállított jelentését. Fájdalommal emlékezett meg az egyesületnek évtizedeken át volt elnökének, Pribil Ernőnek elhunytáról. Majd az évközben elhunyt kaszinói tagokat elparentálván, bejelentette, hogy a mai kor igényeinek megfelelően az egyesület összes helyiségeibe a villamos világítást bevezette.

Sajnálattal jelentette, hogy a kaszinói tagok egy része hanyagul teljesíti a tagdíj befizetését, aminek az az ered-

ménye, hogy mintegy 2500 korona a tagdíjhátralék. Indítványozza, hogy azoknak a tagoknak a jogai, akik 1905. év előtről tagsági díj hátralékban vannak, mindaddig, míg kötelezettségeiknek eleget nem tesznek, függesztessék föl.

Majd a választmány számára megbízatást kért egy új épület tervezetének és költségvetésének elkészítésére iránt.

Az elnöki jelentés után Fodor Mihály pénzügyigazgató-helyettes remek beszédben méltatta az elhunyt elnök, Pribil Ernő érdemeit s a kaszinói tagok egyhangú helyeslése mellett indítványozta, hogy Pribil arcképét festesse meg az egyesület és a kaszinó dísztermében helyezze el.

Dr. Mikosevits Kanut vármegyei főügyész Fodor beszédének a jegyzőkönyvbe való szósz szerinti felvételét indítványozta, melyet a közgyűlés egyhangul elfogadott.

A költségelirányzat tárgyalásánál parázs vita támadt, amennyiben a tagok egy kis töredéke a kaszinó helyiségében elhelyezett telefon felmondását kérte, amellyel szemben 90 korona megtakarítást ért volna el. A kérdés szavazás alá bocsájtatván, a nagy többség a telefon meghagyása mellett döntött.

A tisztújítás megejtésénél Popovits Sebő indítványára Popp György kir. tanácsos mint körelnök, Sztrilich Zsiga és Raisz Lajos mint bizalmi férfiak és Tomcsányi Aladár mint jegyző működtek.

A választás eredménye: Elnök ifj. Vojnits István, Bács-Bodrog vármegye alispánja, alelnök Popovits Sebő, igazgató Krizmanits Imre, aligazgató Petényi József, pénztárnok id. Heindlhofer Róbert, jegyző Tomcsányi Aladár.

A választmányba a régi választmányi tagokon kívül bevaszlatott Henneberg Sándor. Számvizsgálók: Auth György, Csávosi Sándor és Essigmann Károly.

A pálinkamérések vasárnapi munkaszünete.

Az alkoholelles mozgalomnak eddig elért sikerei nagyrészt a társadalmi munkának köszönhetők.

A jótékony állami beavatkozás rendszerint csak a mozgalom előrehaladott stádiumában szokott bekövetkezni, amikor az ellenállhatatlan erővel fellépő társadalmi követelmények elől a kormányok többé elzárkózni nem képesek. Ezen stádium bekövetkeztéig az államhatalmak vagy közönyösek a mozgalommal szemben, vagy épen hátráltatják azt. Hátráltatják nemcsak olyképpen, hogy az új üdvös intézmények létesítését tagadják meg, hanem főleg azzal, hogy a fennálló helytelen, sőt nyilvánvalóan káros intézmények kiküszöbölésére sem hajlandók.

Az államnak szembe kell állitania az alkoholból eredő anyagi érdeket az alkohol kiküszöbölésével járó társadalmi, erkölcsi és gazdasági érdekekkel. Meg kell fontolnia, hogy hiába hoz büntető törvényeket, ha a büntényeket előidéző egyik leghatalmasabb oknak: az alkohol terjedésének nem vet gátat. Ha ezt a kormányok megfontolják, bizonyára nem maradnak el az egészséges szociálpolitika követelményeit kielégítő állami intézkedések. Ilyen égető kérdés nálunk a pálinkamérések és korcsmák vasárnapi munkaszünete. Évek óta sürgetik ezt törvényhatóságok, gazdasági és kulturális egyesületek és a magánosok légioja és ugyanott tartunk

magyar asszony és az öt apró kis jószág kétségbeesett sirásra fakadtak és a menhely tisztviselői megindultan állottak körülöttük, mert látták azt a borzasztó küzdelmet, amely az anya lelkében dult.

Ő tudta jól, hogy a gyermekeket támogatás nélkül eltartani egy napig sem képes, viszont képtelen lett volna lemondani apró gyermekeiről s rábizni őket arra az idegenre, kinek külsejéről itélve fogalmat alkothatott magának arról, hogy a gyermekeket „otthon” majd hogyan fogják gondozni!

Az anya kétségbeesetten tördelte kezeit, tudván azt, hogy ha a gyermekeit oda nem adja, a havi segélytől elesik, mert azt a törvény így rendeli.

Ebben a kritikus pillanatban a jelenlevők egyike a gyermekek érdekében sürgősen az Orsz. Gyermekvédő Egyesülethez fordult s eljárása nem volt eredménytelen; sikerült őket megmenteni a kényszer-kivándorlástól s megtartani őket a magyar haza számára.

A főntemlítetthez hasonló esetek naponta fordulnak elő, de azért sajnos ezen külföldi gyermekek ittartása érdekében még sem történik semmi, pedig ezekre rug évente

az ilyen gyermekek száma, akiknek itthon tartásával az Amerikába való kivándorlás által megrikult sorainkat pótolhatnók.

Ez az eset akkor is szomorú, ha külföldi honosságú anyának törvénytelen gyermekéről van szó, de kétszeresen fájdalmas, ha magyar asszonynak külföldi, de érzésben és gondolkozásban magyarrá lett férjétől származó gyermekeit éri az a szerencsétlenség, hogy igazi hazájuktól, rokonaiktól szakítják el őket.

Felsoroltam nagyjából a legégetőbb bajokat, melyeken segíteni kell, bár távolról sem mondottam el mindazt, amint segíteni lehetne. De ez is elegendő arra, hogy felébressze a szunyádó lelkiismeretet, mert mindenki érzi, hogy e bajok gyógyítást igényelnek.

Van is rá mód, ha a magyar társadalom ismert lelkesedése és anyagi támogatása segíteni fog.

Báró Edelsheim-Gyulay Lipót vezetése alatt most február hó 25-én lelkes emberek közreműködésével megalakult „az országos gyermekvédő liga”. Ez a liga nem valami új egyesület, amely a többi meglévő egye-

sületeknek konkurenciát csinál, és tagsági díjakat szed, hanem az egész társadalomnak, egyeseknek és egyesületeknek egy célra való egyesülése, mely első sorban egy akkora országos gyermekvédő alapot akar teremteni, hogy annak kamatjövödelmeiből a társadalmi gyermekvédelem anyagi szükségletei fedezhetők legyenek.

Ennek megvalósítására minden év május havának utolsó szombatján megtartjuk az ugynevezett gyermeknapot.

Ezen a napon kereskedők, iparosok, munkások, lelkészek, ügyvédek, orvosok, gazdák, tisztviselők, katonák, kávéházak, vendéglők, szállodák, közlekedési és más vállalatok (színházak, mulatóhelyek stb.) tulajdonosai, szóval mindenféle állású és foglalkozású egyének önként kötelezik magukat arra, hogy ezen egy napi bevételük százalékát a gyermekvédő alap javára befizetik — belépve ezáltal a gyermekvédő ligába.

A liga tagjaira semmiféle más kötelezettség nem hárul, mint az, hogy azt az önként megajánlott összeget a Magyar Agrár és Járadékbanknál kezelt országos gyermekvédő alap javára befizetik.

még ma is, ahol évekkal ezelőtt, hogy a szombaton kapott heti munkabér vasárnap a korcsmában eluszik, hogy az élet és testi épség elleni büntények számát mesterségesen növeljük, alkalmat adván a vasárnapnak alkohollal való megünneplésére, aminek természetes következménye azon, a statisztika által is támogatott tény, hogy vasárnap aránytalanul több bűntényt követnek el. Egyes törvényhatóságok hoztak is a vasárnapi munkaszünet tekintetében rendeleteket, de ezeket az egyik kormány megsemmisítette azzal a megokolással, hogy a munkásokat ezáltal egyetlen szórakozásuktól fosztjuk meg. E bölcs megokolást nem is érdemes cáfolni.

Itt a legfőbb ideje, hogy a társadalom munkája után most már az állam is megtegye a maga kötelességét. Ez elöl most már nem szabad elzárkózni.

Az országos közegészségügyi egyesület kebelében alakult országos alkohol-bizottságnak egy e tárgyban készített memoranduma csak a kezdeményezés, mert a memorandum ügye ugyanazon stádiumban van, mint egy évvel ezelőtt volt.

Most végre az „Alkoholizmus” szerkesztősége egyesülve igyekszik célhoz juttatni a zátonyra került memorandumot, mely az alkoholizmus összes szociális következményeit feltárja s melyet minden törvényhatóságnak és kulturális egyesületnek hozzájárulás végett megküldött.

Ez erélyes intézkedésnek remélhetőleg meg lesz a hatása s a tömegesen nyilvánuló óhaj megvalósítása elöl a kormány nem fog kitérhetni és addig is, míg az italmérés gyökeres törvényhozási reformját megalkotják, legalább

a vasárnapi munkaszünetnek a pálinkamérésekre való kiterjesztését elrendeli.

(A Munka Szemléje után.)

H i r e k.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Bernhardt Károly kőműves mestert a kőműves-, kőfaragó- és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Zomborban szervezett bizottság tagjává nevezte ki.

Kinevezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Lung Gábor okl. építész a zombori államépítészeti hivatalhoz ideiglenes kir. segédmérnöké kinevezte.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Korény Schek Vilmos ujvidéki kir. járásbírói joggyakornokot ugyanoda aljegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Dékány Zoltán budapesti lakos, ügyvédjelöltet a zombori kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Becker Jakab zombori kir. törvényszéki aljegyzőt a nagybecskereki kir. törvényszékhez helyezte át.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Tormágy Lambert topolyai kir. járásbírói aljegyzőt a topolyai kir. járásbírói mellett alkalmazott ügyészé megbízottnak állandó helyettesül kirendelte.

A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat választmánya f. hó 23-án, pénteken délután 5 órakor a társulat helyiségében közgyűlést tart. Az értekezlet tárgya: a folyó ügyek elintézése s a közgyűlés előkészítése. A t. választmányi tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

Jegyzőválasztás. A Tiszaistvánfalván folyó hó 17-én megejtett jegyzőválasztásnál Borovszky Ferenc cservenkai jegyző lett megválasztva.

A zombori ügyvédegyletnek március hó 17-ére hirdetett közgyűlése nem volt határozatképes, — ezért azt április 6-ára halasztották.

Uj irnok Szenttamáson. Szenttamás képviselőtestülete községi irnokká Léh Ferencet egyhangulag megválasztotta.

Adomány. Knefely Gyula dunagárdonyi nagybirtokos — mint értesülünk — a József kir. herceg védnöksége alatt álló tüdőbajosok szanatóriumának alapja javára 5000 koronát adományozott. A nagylelkű adakozó adományát a f. év folyamán 10000 koronára akarja kiegészíteni, hogy ágyalapítványa legyen. Az ilyen nemes tett önmagát dicséri.

Tűz. Tegnap délután 1/2 órakor az Orgona-utca végén lévő lakháznál felhalmozott kukoricaszár kigyulladt. A helyszínén termelt derék tűzoltóinknak — bár az égő szárboglyától alig 10 lépésnyire egy végével a lakóházra támaszkodó szénakazal állott — sikerült a tüzet emberfeletti fáradsággal elfojtani. A tűz valószínűleg a kukorica boglya tövében játszadozó gyermekek gondatlanságából eredt.

Eljegyzés. Dr. Kallós Pál bajai kórházi orvos jegyet váltott Tury Renée urleánnyal, Tury József városi irodaigazgató leányával.

Omoravica az uj vasutnak. Omoravica községe a mult hétfőn tartott közgyűlésén az építendő szabadkai vasutra 200,000 koronát szavazott meg.

Halálozás. Szmiha Ilonka, Szmiha Kálmán okéri jegyző leánya életének 17. évében folyó hó 16-án elhunyt.

A veprődi Magyar Népkör az idén páratlan lelkesedéssel ünnepelte meg március 15-ét. Futó Mihály elnök röviden megnyitotta a diszgyűlést és átadta a szót Pala Ferenc káplánnak, aki, mint a szép Pannonia tősgyökeres magyar szülöttje, hazafias szívének egész áradatát öntötte ki őszinte beszédében. Felköszöntötte a még Veprődön életben levő két öreg honvédet is, mint a kiktől a mostani nemzedék példát vehet, mint kell a tettek mezején a hazát szeretni, hogy ne szolgaföld ápoljon és takarjon el. Rövid, de gyújtó beszédet tartott Vigyázó Vendel plébános, majd pedig Venk Károly tanító. Nagy érdeklődést keltett egy jelenlevő falubeli kiképzett vak fiatalembernek lelkes szavalata és éneke. A kortagok vidám poharazás mellett a késő éjjig hazafias dalokat énekelve éltették a hazát. Ez az este bizonyára mindenkor élénken meg fog maradni a polgárok emlékezetében.

Esküvő. Adler Ilonka urhölgyet, dr. Adler Lipótnak, a bajai izr. hitközség rabbijának leányát, folyó hó 20-án délután félnégy órakor vezeti oltár elé a bajai izr. templomban dr. Róth Lajos rabbi.

Tűz az óbecsei városházán. Szerdán reggel az egyik udvaros, amikor fűtés céljából benyitott a közs. adópenztár helyiségébe, ott óriási füstöt talált. Hamarosan észrevette, hogy a rácsozat kigyulladt. Vizért sietett és a hetessel együtt eloltották. A tűz a kőpöladából támadhatott egy eldobott égő gyufaszálatól vagy szivartól. A kőpöladában levő fűrészpör, meg az egész láda elégett, a padló is kiégett és ettől fogott tüzet a rács. Szerencsére az asztal, könyvek és papirosok messzebb voltak, mert különben az egész szoba összeégett volna.

A belépő tagok tehát nem vállalnak kötelezettséget arra, hogy ezt az összeget a jövőre is fizetni fogják, hanem esetről-esetre adakoznak, amikor és amennyit akarnak. Az összeg pedig oly csekély, hogy valóban csak fillérekéről van szó.

Vegyünk csak egy példát; az a tisztviselő, katona vagy kereskedelmi alkalmazott stb., akinek állandó meghatározott fizetése van, mit fizet?

Fizet minden évi 1000 korona után 3 fillért.

A kereskedők, iparosok, stb., szóval azok, akiknek nincsen előre meghatározott bevételük, fizetik azon egy napi bevételük után esedékes egy százalékot, amelyet természetesen maguk állapítanak meg s amelyből egész évi jövedelmükre semmiféle következtetés nem vonható, tehát az az aggály sem indokolt, hogy a megadóztatásnál ez figyelembe fog vétetni, minthogy a megadóztatásnál az évi jövedelem az irányadó, nem pedig egy napnak fokozottabb jövedelme, amely többlet abból ered, hogy a liga tagjai abból a célból, hogy a kereskedők és iparosok áldozatkészségükért megfelelő ellenér-

tékben részesüljenek, azon a napon nagyobb bevásárlásokat eszközölnek azoknál a kereskedőknél, akik a ligába beléptek és ezt üzleteiken láthatólag is jelzik.

Azok a tagok, akik azonban bármi okból nem kívánják, hogy napi bevételükre a százalék megállapítása folytán következtetés legyen vonható, — ennek ellenértéke fejében általuk meghatározandó általánösszeget ajánlhatnak fel és azt is megkivánhatják, hogy nevükről és adományaikról a hírlapokban említés ne tétessék.

Az alap gyarapítására minden évben a fent említett szombat után következő vasárnapon az ugynevezett gyermekünnepnapon az egész országban a jótékony egyesületek bevonásával s azok vezetése mellett a gyermekek számára mérsékelt áron mindenféle gyermekmulatságot és előadást fogunk rendezni, melyeknek jövedelmét szintén az említett alap javára fordítjuk.

A gyermeknap tulajdonképen az, aminek megvalósítására önöket buzdítani kívántam; kérem önöket, hogy ezt az intézményt itt Zomborban alkossák meg. Bizonyára van önök között olyan lelkes gyermekbarát, aki

átérzi azt, hogy csekély fáradsággal, egy kis jóakarattal és áldozatkészséggel ez az intézmény, ha országszerte szervezzük, nagyszabásúvá lehet és óriási összegeket jövedelmezhet. Dániában a gyermeknap eredményeiből építettek fel több szanatóriumot, a bécsi gyermeknap tavalyi eredménye meghaladta a 400,000 koronát; s az áldozatok, amiket az egyesek hoztak, valóban elenyésző csekélyek voltak.

Felkérem önöket, hogy a gyermeknap megvalósítására a legmesszebbmenő tevékenységet fejtsék ki és pedig akként, hogy először is minden egyesület és társadalmi kör szólítsa fel saját tagjait a ligához való csatlakozásra, ezek viszont saját körükben szerezzenek újabb tagokat a ligának.

Szervezenek egy előkészítő vagy vizsgálati bizottságot, mely a gyermekünnepnap programját állapítsa meg és azt az összes társadalmi körök bevonásával valósítsa meg.

A sajtó az országos mozgalmat támogatni fogja cikkeik közreadásával és az adakozók neveinek megemlékezésével.

(Vége köv.)

Himen. Horovitz Gusztáv hírlapíró, a Bajai Hírlap volt szerkesztője, eljegyezte Kratzl Mici urleányt, néh. Kratzl Mihály kir. törvényszéki bíró leányát Szabadkán.

Népies gazdasági előadás. A Zentai Gazdakör által rendezett előadások sorozatában vasárnap délután Magyaránizsán Szöke József járási állatorvos a magyaránizsai gazdakör helyiségében igen tanulságos és érdekes előadást tartott a fertőző állati betegségek felismeréséről, azok elleni védekezéséről. Az előadást nagyszámu előkelő gazdaközönség hallgatta meg.

Pék kerestetik. Az 5000 lakosu Kerényen pék nincsen, pedig meglehetősen jó keresete volna, ha oly sütőmester telepednék le, ki mesterségét érti.

A multság vége. Szomorú vége lett annak a nagyhangú mulatozásnak, amely esütörtökön, e hó 15-én az óbecsei Iparosház vendéglőjében lefolyt. Egy asztalnál iparosok mulatoztak a hazafias ünnep után s mikor már magasra szállt a jókedv, úgy délután 2 óra felé, valami politikai vagy választási ügy fölött összezdördültek. A veszekedés során Altman János forgópisztolyt rántott elő és rálőtt Deininger Imrére. A golyó a kabátját lyukasztotta át. A lövések egyike Nagy András ács combjába furódott, míg a másik Knecht József balkarját furta át. Nagynehezen elvették Altmantól a fegyvert, miközben agyba-főbe verték. A széthulló üvegszilánkok is többeket megsértettek. A csendőrség kihallgatás után jegyzőkönyvet vett fel és az ügyészségnél jelentést tett.

Névvaltoztatás. Kohn Ármin, palánkai lakos, nevét belügyminiszteri engedéllyel „Koltai“-ra magyarosította.

Elfogott betörő. Évek óta körözött betörőt tartóztatott le a szabadkai rendőrség: Binder Ferenc, bajai születésű csapost. Binder még 1904-ben a nagybecskereki államasuti műhelyekbe többször betört s onnan 400 korona értékben lopott el ingóságokat. A lopások elkövetése után eltűnt Beeskerek-ről. Azóta körözve volt, de mind ez ideig sikerült neki a büntető igazságszolgáltatás elől menekülni. Most azonban utolérte a végzet.

Vig cimborák. Folyó hó 11-én éjjel Fekete Mihály bajnai lakos Rézbár Mihályval borozgatott Madár János koresmájában, egyszerre csak kedvük kerekedett Bognár Andrásné koresmájába menni, ahova el is indultak, azonban Fekete utközben a sok italtól már elázva összeesett, úgy hogy a velük volt tamburások vitték be egy házba. A Feketenél lévő 70 koronát és egy zsebórát Rézbárral a tamburások elvették, nehogy ezt valaki ellopja s hogy majd azt Rézbár neki másnap visszaadja. Másnap Fekete kijózanodva, pénzét kereste s a vele volt tamburások egyike megmondotta, hogy pénze kinél van, azonnal sietett Rézbárhoz, aki beismerte, hogy a pénzt ő a tamburások kérésére eltette, amde ő még az éjjel 30 keronát részben elmulatott, részben pedig abból régi adósságait rendezte Bognárnénál s így Fekete csak 40 koronát, meg a zsebórát kapta vissza cimborájától, akit nyomban az ott lévő csendőrorjáratnak sikkasztás miatt feljelentett.

Szinigazgatók versengése.

Három szinigazgató versenyez ezidőszerint, azért, hogy Baja városában tarthasson előadást. Legutóbb ifj. Polgár Károly zomborkeleti szinigazgató adott be kérvényt a tanácshoz, amelyben augusztus hó 20-tól október hó végéig kér játszási engedélyt Baján. Polgár egyben megoldaná az ideiglenes színházépítés kérdését is, amennyiben az ipartestületnek már meglévő nagytermét a saját költségére modern színházteremmé alakítaná át. Az augusztus-októberi szezonon kívül három téli hónapban át hetenként két-három előadást kíván Baján tartani.

Aki mindenkit leakar löni.

Lengyel József szabadkai születésű topolyai lakos közműveltségét a Prokecz-féle vendéglőben többedmagával borozott, míg végre a jóbarátságának azzal akart véget szakítani, hogy a zsebéből minden előzetes szóváltás nélkül kikapta hatlövetű töltött revolverét s azt az asztalra vágva, azt kiabálta, hogy

még ma mindenkit lelövöldöz. Rémülve futottak szét a vele mulató barátai és egy közülük a rendőrségre szaladt, honnét 2 rendőr azonnal odasietett s Lengyelt lefegyverezve, a községházára kísérték, ahonnan csak kijózanodás után boesajították szabadon.

„Népmívelés“. E cím alatt új pedagógiai havi folyóirat indult meg Bárczy István és Weszely Ödön szerkesztésében. Az első füzet, mint kettős szám, 11 iven jelent meg s valóságos kötet, telve a legértékesebb tartalommal. E gazdag tartalomról lehetetlen röviden képet adni. Kiváló tudósok (Finánczy Ernő, Kármán Mór, Riedl Frigyes), jeles írók (Gárdonyi Géza, Ambrus Zoltán, Benedek Elek) s a szakemberek egész sora (Telekí Sándor gróf, Náray Szabó Sándor, Kriesch Aladár, Hajós Lajos, dr., Nagy László Sztojánovits Jenő, Gutenberg stb.) írt cikket. A cikkek mellett különösen értékesé teszi a folyóiratot a sok rovat, melyben a szerzők minden külföldi és hazai pedagógiai eseményről és kérdéssről alaposan és szakszerűen tájékoztatják az olvasót. A folyóirat felöleli a kisdudóvást, népiskolát, polgári iskolát, továbbképző iskolákat, a tanítóképzést és felnőtt nép művelését. Ilyen magas színvonalon álló folyóirat még nem volt irodalmunkban. A Népmívelés havonként jelenik meg öt iven és a Franklin-Társulat a külső kiállításról is fényesen gondoskodott. Előfizetési ára e gazdag tartalomhoz és művészi kiállításához képest mérsékelt. Ára felévre 10 korona, de a tanügyi munkásai és jegyzők 8 korona kedvezményes áron kapják.

Kereskedők és dohányárusok figyelmébe. A Nagypénteki Református Társaság 1 koronás sorsjegyei bizományba is kaphatók a társaság irodájában Budapesten, IX., Ferenc-körút 36. szám alatt a szokásos elárusítói százalék mellett.

A „Vasárnapi Ujság“ március 18-iki száma, mely 30 képet közöl, Kossuth Ferencről ad bővebb közleményt. Hentaller Lajos cikkével, őt és környezetét feltűntető képekkel. Zichy Mihály műveiből további hetet, részben eddig nálunk nem ismert festményeket és rajzokat mutat be e szám. A szépirodalmi részt Szaboleska Mihály és Zempléni Árpád költeményei, Szemere György elbeszélése s a „Regénytár“ mellékleten Molnár Ferenc eredeti s Leon de Tinseau franciából fordított regénye (mindkettő képekkel) szolgáltatják. További közlemények: tárcacikk a hétről, Kacziány Ödön „Beesali csárda“ című művészi rajza, március 15-ikének 1849-iki ünnepelése, a nőkérdés legújabb jelenségeinek ismertetése Zsoldos Benőtől, a kormány három új tagjának areképe, aktualitásokra vonatkozó képek, 3 hangulatos tavaszi kép s a rendezeti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek, egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Világkrónika“-val együtt 4 korona 80 fillér. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felévre 2 kor. 40 fillér.

Herczog Testvérek tudatják, hogy bankirodájukat ideiglenesen az Eibl-féle házba (nagy szerb templom mellett) helyezték át.

A vörös szín haszna. A napfürdön kívül, amely bizonyos betegségekben rendkívül fontos, újabban a színspektrum más színeit fölhasználják orvoslásra. E téren főleg Finzen tanár kutatásai voltak uttörők; ő körülbelül tíz évvel ezelőtt már kimutatta, hogy a vörös színű sugarak előlik a baktériumokat, de újabb az a fölfedezése, hogy a piros színnek főleg a himnlőnél van jótékony hatása, sőt egyenesen megakadályozza a himnlőhelyek keletkezését. Ez alapon próbálják ma a skarlátot, kanyarót és orbáncot kezelni. Némely kórháznak már megvan a vörös szobája. Egy müncheni kiváló orvos Dél-Kínában tett tapasztalatairól számol be, melyek főleg ebben a kérdésben igen fontosak. Ott ugyanis a sátrakat nyáron piros posztóval vonják be, a kalapot és ruházatot piros szövettel bélelik és ezzel sok betegséget kerülnek el. Ő maga

rendesen piros festékekkel kente meg a nyakát és ezzel a fejfájást megakadályozta, mert a nap sugarainak hatása csökken, ha piros felületre ér. Általában piros ernyőt kellene nyáron viselni a nőknek, ez adna a perzselő sugarak ellen igazi védelmet, mint ahogy a forró égőv alatt a törzsfők piros sátrak alatt laknak. A sátrak belső berendezése is vörös. Ugyancsak erre vezet vissza a törökök piros fezt és turbánját, valamint a pápuák és hererök törzseinek vörös ruházatát, világos jelölül annak, hogy ösztönszerűleg érzik, hogy a piros védi őket a gyilkos, forró fénysugarak ellen.

Utazás a színházba. Londonban most egy érdekes darabot adnak, mely iránt az egész országban nagy az érdeklődés. A jó angolok, akik nem az ország fővárosában laknak, egy kis vasututazást nem sajnálnak a célból, hogy a nekik tetsző londoni előadásokat meglekintsék. Ha mindjárt tovább laknak is, elmennek Londonba, ahonnan még az előadás után hazautaznak, olyanformán, mint a péceliek teszik, akik a budapesti előadásokra be-beruccanak. A napokban 56 manchesteri ur szánta el magát arra, hogy Londonba rándul és egy darab előadását meglekinti. A színházbarátok különvonatot rendeltek s Manchesterből délután négy óra husz perckor indultak el. A gyorsan haladó vonat 8 óra után már Londonba érkezett s a társaság a 8 óra 30 perckor kezdődő előadásra pontosan megjelent. Mikor a darabot befejezték, egyenesen a vasúthoz hajtottak és Manchesterbe utaztak vissza, ahová reggel 4 órakor meg is érkeztek. A különvonat persze igen kényelmesen volt berendezve. Utközben át is öltözködhettek és így a színházban teljes estélyi ruhában jelenhettek meg. A multság nem volt drága, mert a különvonat még kevesebbe is került, mint amennyit a rendes vonatokon fizetni kell.

Mire jó a szerelmes levél?

A fiatal hölgyek, akik jegyeseiktől kapott leveleiket rendszeren gondosan megőrzik, ezt a megőrzést igen különféle módon szokták véghezvinni. Egy része szép rózsaszín vagy kék szalagot köt keresztül rajtuk, aszerint, hogy melyik szín illik arcához jobban és csak az emlékezés csendes óráiban veszi elő őket a szekrény mélyéből; mások legkedvesebb könyveik lapjai közé helyezik el őket, míg ismét mások semmit sem tesznek megőrzésükre, hanem titokzatosan egyedüliségben a kályha lángjára vetik. Egy angol hölgy most rájött, hogy mi a legromantikusabb és legpoétikusabb módja a szerelmes levelezés megőrzésének. Ez a hölgy esküvéje előtt szép kis selyempárnát készített magának és e párna kitömésére használta föl völegénye leveleit. Mikor aztán lovagja karján az oltár elé lépett, ott ezt a levéllel kitömött párnát helyezte térde alá és völegénye százszoros esküvésein térdelve hallgatta meg és mondta el maga is a legutolsó, a végleges esküt.

Modern és régi törvények.

Az északamerikai Unió egyes államaiban a törvényhozások az idén egész gyűjteményét produkálták a csodabogaraknak. Nebraskában a mutatványokra fölhasznált majmoknak a munkaidéjét szabályozták. Missouriban büntetéssel sújtják, aki énekesmadarak tollát viseli a kalapján. Indianában bezárják, aki cigarettázik s még azt is megbüntetik, akinél cigarettapapírt s dohányt találnak. Visconsin hasonló törvényt hozott s azt, aki egy cigarettázót fölrad, a büntetéspénzzel jutalmazza. Visconsin egy másik törvényjavaslatát azonban még sem szavazták meg, ami érthető is, ha tudjuk, hogy mit tartalmazott ez a javaslat. Az egyik paragrafus így szól: Minden nőtlen ember, aki életének harmincadik évét elérte, nagy bírságot fizet, mely alól csak abban az esetben mentik fel, ha bebizonyítja, hogy legalább egyszer megkért valakit s kossarat kapott. Ennél még sokkal okosabb Illinoisnak az a törvénye, mely kemény büntetéssel sújtja azokat az anyákat, kik gyermekeik nevelését elhanyagolják. Ez a törvény meg akarja akadályozni azt, hogy az urinók eseledekre bízzák a gyermekeiket, maguk pedig a házon kívül keresnek szórakozást.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi március hó 22-én és következő napján megtartandó I. évnyegyedes közgyűlésén a már közölt tárgysorozaton felül még a következő ügyek fognak tárgyalás alá vétetni:

1. Belügyminiszteri intézkedés a főügyész magánygyakorlata tárgyában.
2. Vallás és közoktatásügyi miniszteri intézkedés Geszler István ösztöndíja tárgyában.
3. Vallás és közoktatásügyi miniszteri intézkedés Szauer Sándor ösztöndíja tárgyában.
4. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megye átirata bazánk alkotmányos életének megzavarása tárgyában a képviselőházhoz intézett felirattal pártolása és hasonszemléli felirat felküldése tárgyában.
5. Csanád, Zemplén és Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megyék határozatai a miniszterelnöknek az adók és ujoncok elfogadása tárgyában kiadott rendelet mikénti foganatosítása tárgyában.
6. Szilág, Abauj-Torna, Sopron, Csik, Hunyad, Háromszék és Pozsony vármegyék közönségeinek átiratai a meg nem szavazott adók kivételének megtagadása és a meg nem ajánlott ujoncok sorozása elleni tiltakozás tárgyában.
7. Vas vármegye közönségeinek átirata a Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye székhelyében 1905. évi november hó 24—25-én elkövetett törvénytelen erőszak tárgyában.
8. Somogy, Zala, Vas, Háromszék, Komárom és Esztergom vármegyék; Budapest székesfőváros, Szeged és Debrecen szabad királyi városok közönségeinek átiratai az alkotmányvédelem és a nemzeti ellenállás együttes országos szervezése tárgyában.
9. Csik, Hont és Zala vármegyék közönségeinek átiratai a kinevezett vagy kinevezendő főispánnal szemben követendő eljárás tárgyában.
10. Békés, Vas, Hajdu, Kolozs és Csik vármegyék közönségeinek átiratai felelős magyar miniszterium és parlamentáris kormány kinevezése, szentesített törvények által biztosított alkotmányunk épségben tartása iránt őfelsége a királyhoz intézett feliratuknak pártolása tárgyában.
11. Moson vármegye közönségeinek átirata az adók önkéntes fizetésénél és a hadseregbe önként belépni szándékozók belépésénél a tisztviselőknek közreműködése aluli felmentése érdekében őfelsége a királyhoz intézett feliratának pártolása iránt.
12. Csanád, Zala, Vas, Maros-Torda, Háromszék, Csik és Hunyad vármegyék közönségeinek átiratai a vármegyék állami javadalmasításának betiltása elleni tiltakozás tárgyában.
13. Moson, Somogy, Vas, Zala, Szolnok-Doboka, Maros-Torda és Csik vármegyék közönségeinek átiratai a Fejérváry kormány kinevezését közlő leiratokkal, illetve a kormány által elfoglalt álláspontjaik tárgyában.
14. Vas, Szabolcs és Hunyad vármegyék közönségeinek átiratai a póttartalékosok behívása elleni tiltakozás tárgyában.
15. Pécs szab. kir. város közönségeinek átirata a magyar vezényszónak és szolgálati nyelvnek, nemkülönben a magyar jelvényeknek a magyar hadseregben általánosan való behozatala tárgyában.
16. Zala vármegye közönségeinek átirata a főispáni kinevezések és a tisztviselők kártalanítása tárgyában.
17. Győr vármegye közönségeinek átirata a passzív ellenállás és alkotmányvédelem tárgyában.
18. Pécs szab. kir. város közönségeinek átirata a kormánynak vád alá helyezése iránti felirat; — a városi tisztviselők fizetésének biztosítása — és a kormány által alkalmazandó tisztviselők fizetésének megtagadása tárgyában.
19. Győr és Háromszék vármegyék közönségeinek átiratai az általános, egyenlő,

közvetlen és közsegenkénti titkos választási jognak behozatala tárgyában.

20. Szolnok-Doboka, Zala, Vas és Somogy vármegyék, Szeged és Kolozsvar szab. kir. városok közönségeinek átiratai a külállamokkal kötendő kereskedelmi és vámszerződészek kötése elleni tiltakozás tárgyában.

21. Vas, Somogy és Hont vármegyék, Kecskemét és Zombor városok közönségeinek átiratai az országgyűlés feloszlata, királyi vagy kormánybiztosok kiküldése elleni tiltakozás tárgyában.

22. Hunyad vármegye közönségeinek átirata a vármegyei tisztviselők erkölcsi és anyagi érdekeinek megóvása céljából alakított bizottságok feloszlata elleni tiltakozása tárgyában.

23. Csanád vármegye közönségeinek átirata a vármegye alispánjának felfüggesztése elleni tiltakozása tárgyában.

24. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye közönségeinek átirata gróf Laszberg Rudolf pest-megyei szerezése tárgyában.

25. Vas és Szabolcs vármegyék és Debrecen szab. kir. város közönségeinek átiratai a csendőri karhatalomnak a főispán részéről való igénybe vétele elleni tiltakozás tárgyában.

26. Zala vármegye közönségeinek átirata egy külön sztriketörvény alkotása érdekében a képviselőházhoz intézett felirat tárgyában.

27. Főispán ur ömeltóságának átirata Trenka Kalman közg. gyakornoknak tb. szolgabíróvá történt kinevezése tárgyában.

28. A vármegye közigazgatási bizottságának határozata a titeli kongó-tégla műut fentartásához szükséges homok biztosítása tárgyában.

29. Alispáni előterjesztés a hivatalos órák mikénti beosztása iránt.

30. Alispáni előterjesztés Herczegh Gyula palánkai jegyző nyugdíjazása iránt.

31. Arvaszéki elnöki előterjesztés a napidíjas arvaszéki üllők részére az alkalmazás és az alkalmazását kimondó határozat jóváhagyása közötti időre járó napidíjainak megállapítása iránt.

32. Allaga Boldizsár és társai felebbezése Stamecz Istvánnak irnoki állásra történt helyettesítése tárgyában.

33. Göndör Ferenc felebbezése Obecse községnek a pénzek elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen.

34. Zelenka Janos és társainak felebbezése Temerin községnek iskola és tanítói lak építése ügyében hozott határozata ellen.

35. Veszolovszky Antal felebbezése Katymár községnek a kántor kártalanítása tárgyában hozott határozata ellen.

36. Kollár Pál és társai felebbezése Jánoshalma községnek a rendőri fizetések tárgyában hozott határozata ellen.

37. Fejes Agost felebbezése Csurog községnek a költségkötési költségek tárgyában hozott határozata ellen.

38. Gerber Nándor és társa felebbezése Obecse községnek az Obecse és Aracs községek között létesítendő komphoz vezető ut tárgyában hozott határozata ellen.

39. Beslin Milos és társai felebbezése Ada községnek a nagyut megszüktése tárgyában hozott határozata ellen.

40. Reisinger Konrad és társai felebbezése Palánka községnek a vörös kereszt utca szabályozása tárgyában hozott határozata ellen.

41. Rosenstock és Deutsch cég felebbezése Palánka községnek a Kümer és Hermann-féle hazak közötti zsák utca megszüntetése tárgyában hozott határozata ellen.

42. Bogó Simon adai tanító felebbezése a zentai főszolgabírónak előlege tárgyában hozott véghatározata ellen.

43. Molnár István és társai és Kecskeméti István és társai felebbezése Zenta város képviselőtestületének az izraelita hitközség részéről adandó segély tárgyában hozott véghatározata ellen.

44. Gyurgyev Péter felebbezése Sztapár községeinek segélyezése tárgyában hozott véghatározata ellen.

45. Buza Janos felebbezése Zenta városának az állatvásártér áthelyezése tárgyában hozott határozat ellen.

46. Ada község határozata Beslin Arvannak Ada község elleni perben kötött egyezség tárgyában.

47. Bácsföldvár község határozata dr. Somogyi Dezső ügyvédi költségeinek elszámolása tárgyában.

48. Zenta város határozata a zentai kir. járásbírósgal elleni 66 kor. 56 fillér követelés törlése tárgyában.

49. Bulkeszi község kéménysepartetési díjainak megváltását jóváhagyó 27071/905. 2092. jkvi számú törvényhatósági bizottsági határozatba csuszott tollbiba kiigazítása.

50. Szenttamás határozata két irnoki állás beszüntetése tárgyában.

51. Szenttamás határozata a rendőrségi létszám leszállítása tárgyában.

52. Martonos határozata dr. Kozits Elemér ügyvéd díjazása tárgyában.

53. Zenta határozata a Zrinyi utca szabályozása tárgyában.

54. Zenta határozata egy iskolai telek vétele tárgyában.

55. Dunagárdony határozata a fogyasztási adók kezelése tárgyában.

56. Bacszentivan határozata szőlőföldök bérbeadása tárgyában.

57. Bajmok határozata új tanítói állás szervezése tárgyában.

58. Zenta határozata Vlanikolin István tartozása tárgyában.

59. Zenta határozata utcaterületek átengedése tárgyában.

60. Zenta határozata ugyanazon tárgyban.

61. Szűts István nyug. utbiztos kérvénye nyugdíjának újbóli megállapítása iránt.

62. Mixis József nyug. irnok kérvénye ugyanazon tárgyban.

63. Özv. Fleckenstein Jánosné kérvénye özvegyi nyugdíj és nevelési járulék iránt.

64. Ada község határozata Sztricszevits Aron és társai ellen indítandó per tárgyában.

65. Zenta város határozata az adai-utca vízlevezető csatornáinak rendbe hozatala tárgyában.

66. Dunagárdony község határozata a rétipénzek hovaforrdítása tárgyában.

67. Zenta város határozata a menló élelmezési és egyéb hátralékok mikénti fedezete tárgyában.

68. Zenta város határozata Kalmár Antal részére adandó segély tárgyában.

69. Csurog község határozata a rétiföldek bérbevétele tárgyában.

70. Bulkesz község határozata a községi kisbírák fizetésének felemelése tárgyában.

71. Küllöd község határozata új kataszteri térkép beszerzése tárgyában.

72. Zenta város határozata a felsőhegyi gyermekmenhely berendezése tárgyában.

73. Martonos község határozata az előfogatosok drágasági pótléka tárgyában.

74. Szépliget község határozata az előjárók jutalmazása tárgyában.

75. Magyarkanizsa község határozata az előfogatosok és lovaskézbesítők drágasági pótléka tárgyában.

76. Magyarkanizsa község határozata a községi szolgák drágasági pótléka tárgyában.

77. Zenta város határozata János Sándor tűzkarosult segélyezése tárgyában.

78. Zenta város határozata hitelátruházás tárgyában.

79. Zenta város határozata Lakatos Pál és társai 96 korona tartozásának leírása tárgyában.

80. Kishegyes község határozata az 1901. évi számadás némely tételének utólagos utalványozása tárgyában.

81. Zenta város határozata a téglacsősz ház bérbeadása tárgyában.

82. Torzsa község határozata a kisbírák fizetésfelemelése és nyugdíjárulékaik megfizetése tárgyában.

83. Torzsa község határozata a község által segélyezett 2 iskola tanítóinak fizetésfelemelése tárgyában.

84. Titel község határozata egy tűzmentes szekrény beszerzése tárgyában.
85. Titel község határozata Vojnov Draginya segélyezése tárgyában.
86. Bácsóváros község határozata Marko vacski Milos kisbíró kegydíjazása tárgyában.
87. Osóvé község határozata a községi rendőrök és kiabírák nyugdíjárulék tárgyában.
88. Bácsgyulafalva község határozata a kiabírák fizetésének felemelése tárgyában.
89. Sajkagyörgye község határozata Sovlyánszky Szevén haszonbérlete tárgyában.
90. Zenta város határozata Polyák János képezdei növendék segélyezése tárgyában.
91. Bácsujlak község határozata Dupiza Kálmán jegyző utiátalánya tárgyában.
92. Dunabölkény község határozata Winkler József tanító jutalmazása tárgyában.
93. Ujpalánka községének határozata a körállatorvossal kötött szerződés tárgyában.
94. Titel község tulajdonát képező s Sajkáslak felé vezető hegy oldalaiúak eladása tárgyában.
95. Nagy Lajos óbcesei lakos kérvénye kiirtott lováért segély folyósítása iránt.
96. Szond határozata hetivásár engedélyezése tárgyában.
97. Pacsér határozata még egy országos vásár engedélyezése iránt.
98. Bacsujlak határozata két országos vásár engedélyezése iránt.
99. Magyarkanizsa határozata a helyettes körállatorvos díjazása tárgyában.
100. Omoravica határozata az apaállatok beszerzési és tartási költségei tárgyában.
101. Kishegyes határozata az apaállatok beszerzési és tartási költségei tárgyában.
102. Gara határozata a körállatorvossal kötött egyezés tárgyában.
103. Ada határozata a gyepmester fizetésének felemelése tárgyában.
104. Topolya határozata a dögtér áthelyezése és hulladékot kemence felállítása tárgyában.
105. Grosz Ignác állatorvos oklevelének meghirdetése.
106. Dr. Kőszegi Winkler Béla oklevelének meghirdetése.
107. Magyarkanizsa község határozata a kórház és iskolák részére új kályhák beszerzése tárgyában.
108. Dr. Stein Adolf felebbezése Ada községnek Adler Zsigmond megbírságolására vonatkozólag hozott véghatározata ellen.
109. Chriszt Schneider Teréz, Mayer Wittin Regina, Pézses Kungl Mária, Dussing Johanna, Molnár Bárány Erzsébet, özv. Szabó Peiszer Anna, Vauyó Keckés Borbála szül. lézőnök okleveleinek meghirdetése.

Közgazdaság.

Széna, szalma, takarmány.

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában nagy behozatal és élénk kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 2.00—2.80, muhar 3.20, alomszalma 1.30, zsupszalma 1.65, szecska 2.10 kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.80—3.00, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműk: zab 8.00—8.20, tengeri 7.00, rozs 6.85, árpa 8.40 kor. 50 kilónként.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Emma leányomnak — Szabó János uralal történt eljegyzését felbontottam. Szabadka, 1906. március hó 14-én.

Szalay Károly.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Hungária fürdő

(Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben)

mindennap reggeli 5 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség rendelkezésére áll.

Urak részére

mindennap délig, kedden és szombaton délután is.

Hölgyek részére

hétfőn, szerdán és pénteken délután 2 órától, diákok részére kedden délután.

Gőzfürdőjegy 1 kor.

Kádfürdőjegy 1 K 20 fil.

Diákjegy 40 fillér,

mely utóbbi csakis kedden d. u. vehető igénybe. *—12

... Telefon a fürdőben.

Hirdetmény.

Paripás községben a róm. kath. templomter bekerítésére árlejtés iratik ki.

A kerítés 126 folyóméter, 120 cm. magas vasrács, elsőrendű válogatott téglából és cementmészbe rakott, 120 cm. magas alapzattal az alapzat felelése a földben, felelése pedig a föld fölött, 2 vasrácskapu 300 cm. széles, 4 bejáró vasrácsajtó 105 cm. széles és a kerítés munkálatok biztosítására Paripás községéhez 1906. március hó 24-ik napján délelőtti 10 órájára nyilvános szóbeli árlejtési tárgyalást hirdet.

Az általános feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár 6071 korona, bánatpénzben az árlejtés megkezdése előtt 300 korona teendő le.

2. Vállalkozó köteles a rajz szerinti méreteket és a mérnök által megvizsgált költségvetést pontosan betartani, a munkát azonnal folyamatba venni és legkésőbb 1906. évi július hó 1-éig befejezni. A vállalati összeg vállalkozónak a munkálat befejezte, felülvizsgálata és átvétele után lesz ki fizetve. — Bánatpénze csak 1908. év július 1-én adatik vissza.

3. Paripás község a vállalkozónak sem anyagot, sem más szolgálmanyt nem ad.

4. Vállalkozó a munka teljes épségeért felelős és köteles a munkálatért 2 évig jótállani, mely idő alatt a netalán silány anyag vagy rossz munkából eredő rongálmányokat köteles helyreállítani és ingyen pótolni.

5. Mivel fentnevezett munka teljesítése a róm. kath. templomhoz tartozik, ugy ezen munka teljesítésére csakis róm. kath. vallásuk vállalkozhatnak.

6. A munkához tartozó rajz, terv és költségvetés Paripás községhez az árlejtés napjáig a jegyzői irodában megtekinthető a délelőtti órákban.

Paripás, 1906. március hó 14-én.

Drach János,
bíró.

Bauer György,
plébános.

„Tüdővész” (hectika)

betegségből biztosan kigyógyul, ki gyógy-szeremet pontos utasítás mellett használja. A betegséget nem enyhíti vagy csillapítja — mint más gyógyszer — hanem **határozottan gyógyítja.**

Használati utasítással **egy üveg 10 korona.**

Megrendelhető a készítőnél **Sey István Pécssett**, Petrezselem-utca 36. sz. 4—2

ad 2441 polg. 1906. szám.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy Jauch János és társainak Rill Ferenc községi bíró és társai ellen Kerény község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 2441/P. 1906. sz. a kelt végzéssel az előnyomozás és a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1906. évi április hó 10-ik (tíz) napjának d. e. 8 óráját** Kerényben a községhezára kintiztem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Kerényben a községhezán az érdekeltek által való megtekinthetésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldöttől szóval vagy írásban előadhatják.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1906. évi március hó 14-én.
A kir. törvényszék.

Szondy Mátyás,

kir. tszéki bíró, mint kiküldött.

Eladó szőlő

Ószivácon az épülő vasút-állomástól $\frac{1}{2}$ kilométernyire, 5 éves, 2 hold 1048 □ öl területű, Monticola alanyon, 600-féle fajvesszővel beoltott, a Telecskán levő **szőlőmet szabad kézből eladom.** Esetleg téglagyárnak is felhasználható. Bővebb felvilágosítást ad Ószivácon a tulajdonos **Ruzsits Hariton.**

Törvényesen védve. Minden utánczást és minden utánnyomást büntetnek. — A törvény nemismerése nem mentés.

A bíró: Vádlott, ön csaknem összes és utolsó pénzét haszontalan módon teljesen értéktelen és hatástalan szerekre pazarolta, jó lehet önnek, mint csaknem mindenkinek, tudnia kellett, hogy **csakis Thierry balsama és centifolium-kenőcse** a leg-

megbízhatóbb, leghatásosabb, csalhatatlan gyógyítószer minden esetben és ezt sok ezer köszönő-irat is bizonyítja.

A vádlott: Sajnos, többször rábeszéltettem magamat és a nekem ajánlott értéktelen és hatástalan szereket és hamisított balsamokat megvásároltam, amit most nagyon sajnállok.

A bíró: A nem ismerés a törvény szerint nem igazolás és nem mentés. **Miért** nem küldette el magának Thierry pregradai gyógyszerész sok ezer bizonyítványával ellátott brosuráját, amikor pedig kívánatra ingyen és bérmentve mindenkinek megküldik?

A vádlott: Sajnos, erről nem voltam értesülve.

A bíró: Azzal a föltétellel, hogy ezt a mulasztást pótolni fogja, ezáltal meg fölmentem az ön és hozzátartozói egészsége iránt köteles gondoskodás áthágása alól. De továbbra is kerülnie minden más értéktelen és hatástalan surrogátum és hamisítvány megrendelését és alkalmazását és mindig csak Thierry balsamát és centifolium-kenőcset használja, mint amelyek az egyedül biztos, megbízható és meglepően ható szerek. Az egészség törvényét mindnyájunknak készségesen, pontosan követnünk kell és gyűlölet-kívül hagyását, akár tudatlanságból, akár hanyagságból, bizonyára súlyos büntetés éri vagy betegség, vagy legalább a szervezet és az egészségi állapot meggyöngyülése formájában.

A szenvedő emberiség segítségére és a fájdalom s a betegség enyhítésére a legmegbízhatóbban Thierry balsama és centifolium-kenőcse szolgál és önnek nem kell tovább szenvednie, ha ezeket a nagyon olcsó szereket állandóan a házában és magánál tartja és folytonosan használja.

Thierry balsama páratlan szer köhögés, hurut, mellbaj, tuberkulózis, torokgyulladás, rekedtség, bronchitisz, tüdőbaj, májfelfúlás, gyomorgörcs, kólika, emésztési zavar, közönséges influenza stb. ellen és biztos segítséget és sikert ad.

Ára: 12 kis, vagy 6 kettős üveg, vagy egyetlen nagy különleges üveg patentzárral **5 K franko.**

Thierry centifolium-kenőcse non plus ultra minden még oly régi seb, gyuladás, kisebesedett mell, mellke-nényedés, orbánc, daganat, kelés, sérülés, karbunkulus, ujképződés, hólyag, a gyermekek kisebesedése stb. ellen.

Megpuhit és fájdalom nélkül kihuz a testbe hatolt minden idegen testet, minő az ólom, gáz, szálka, hurok stb. jökor alkalmazza, csaknem mindig megakadályozza a vérmérgesést és fölöslegessé teszi a fájdalmas műtétet is.

Ára **2 tégelynek franko 3 K 60.**

A sok ezer eredeti köszönő-írtal ellátott brosurát kívánatra mindenki megkapja ingyen és bérmentve. Szétküldi csak a pénz előleges beküldése után, vagy utánvétellel.

THIERRY A.
gyógyszerész.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Kapható Zomborban:

NEMET városi gyógyszerháza

Sat. György-tér, Telefonszám 71.

Özv. Spitzer Simonné és Társa
BAJA 3-3

Ánadják egyszerű és diszes cementlapjaikat, **cement műköárukat,** **drótbetétes cementköveket** és mindennemű építési anyagot, **legjobb minőségben, legolcsóbb áron.**

Aglis ügynököt keresünk!

A Zsivánovits-féle kertben (Bajai-ut) egy 12 – 14 öl széles — és 24–60 öl mély — **VILLATELEK** eladó. Bővebbet ugyanott a kertésznél. 3-3

DIÓSY IMRE doroszlói lakos **komlótelepében** mintegy 3000 darab **komlódugvány** kapható ezrenként **16 koronáért.**

A komló korai fajta és bácskai földben kitűnően tenyészik. Megrendelések elől megnevezett névre küldendők. 3-3

122. sz. kig. 1906.

Ujabb árlejtési hirdetmény.

Pinczéd község képviselőtestülete az 1906. évi március hó 5-én megtartott nyilvános árlejtés eredményét elfogadhatónak nem találván, a községi kised-óvoda építési munkálatainak biztosítása céljából Pinczéd községéhez 1906. évi március hó 30-ik napjának délelőtti 9 órájára ujabb nyilvános szóbeli árlejtési tárgyalást hirdet.

Az általános feltételek a következők:

1. Az óvoda a községhezával szemben fekvő Dobrojevits-féle saroktelken építendő.

2. Kikiáltási ár 17374 korona 21 fillér, bánatpénzül az árlejtés megkezdése előtt 2000 korona teendő le.

3. Vállalkozó köteles a zombori m. kir. államépítészeti hivatal által megvizsgált műszaki tervekhez alkalmazkodva, az építést azonnal megkezdni és 1906. évi szeptember hó 30-ig befejezni s készen átadni, a műszaki iratokért 434 korona 56 fillért a községnek megtéríteni, az alapozás megkezdésekor a téglá, cserép és épületfa anyagok megvizsgálásakor alkalmazandó mérnök három izbeni költségeit, nemkülönbén a hatósági felülvizsgálat és utófelülvizsgálatok s a vállalkozási jogügylet költségeit viselni.

4. Pinczéd község a vállalkozónak sem anyagot, sem más szolgálmányt nem nyújt, de a vállalati összeg $\frac{1}{4}$ részét, ha a falak ablakmagasságban lesznek; $\frac{1}{4}$ részét, ha az épületek tető alatt állanak; $\frac{1}{4}$ részét, ha az épületek és az összes munkálatok teljesen készek; s végül $\frac{1}{4}$ részét, ha az építkezés tervszerű végrehajtása hatóságilag felülvizsgálatot, nem kifogásoltatik és teljesen rendben átadatatik: vállalkozónak kifizeti, az óvadékot pedig néki hatósági utalványra akkor, ha az utolsó felülvizsgálatot követő egy év múlva kifogás utófelülvizsgálat utján sem tétetik, kamat nélkül visszaadja.

5. Vállalkozó az építés teljes épségeért felelős s mindazon hiányok, melyek akár a munka, akár az anyagok megfelelőitlen voltából erednek, vállalkozó óvadékából a községi előjáróság által elkészíthetők és pótolhatók.

6. A vállalati munkák határidőhöz kötött bevezetésénél a község a sztrájkot és bojkottot vétklen késedelemnek tekinti, per esetére pedig a község előjárósága szabadon választja a bíróságot.

A műszaki tervek és költségvetések, ugy a részletes feltételek alulírott jegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Pinczéd, 1906. évi március hó 12-én.

LOVASSY ÖDÖN s. k.,

jegyző.

BAGYINSZKY ANDRÁS s. k.,

bíró.

572. szám.

kig. 1906.

Hirdetmény.

Monostorszeg községe 39381 kor. 21 fillér költségelírányzattal iskolát épített. Az építési munkálatok biztosítása céljából Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságának 35257/44. jkv. 1906. sz. véghatározata alapján, Monostorszeg községéhez **1906. évi április hó 7. napjának délelőtti 10 órájára** zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetünk.

A versenyezni óhajtok ajánlataikat a kitzűzött nap délelőtti 9 órájáig annál is inkább igyekezzenek beadni, mert a később érkezők nem vétetnek figyelembe. Az ajánlatokhoz — készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban — az előírányzott összeg 5%-ának megfelelő bánatpénz is csatolandó.

A műszaki iratok és a részletes feltételek alulírott községi jegyzőnél a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Monostorszeg, 1906. március 7-én.

Gyipanov István, **Tessényi Oszkár,**
közs. bíró. 3-3 közs. jegyző.

Könyv- és könyomdai műintézet.

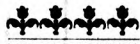
TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készítettnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.